

Ga mee op culinaire ontdekkingsstocht & praat mee over voedsel en biodiversiteit

Wordt deze mail niet goed weergegeven? Bekijk 'm dan [online](#)

Uitnodiging: themabijeenkomst in het Smaakpark

Beste ,

Wil jij met anderen in gesprek over de onderwerpen 'voedsel' en 'biodiversiteit'? En een kijkje nemen bij het unieke en inspirerende [Smaakpark](#)? Meld je dan aan voor onze excursie en themabijeenkomst op 20 april. Naast een rondleiding door eigenaar Christian Weij, ontmoeten we elkaar aan thematafels waar we praten over 'voedsel en circulariteit' en 'biodiversiteit'. Wat achtergrondinformatie over deze thema's is in de bijlage te vinden.

Aansluitend kun je blijven eten en onze Algemene Ledenvergadering bijwonen. Ook niet-leden zijn van harte welkom om hierbij aanwezig te zijn.

Over het Smaakpark

Op het innovatieve Smaakpark in Ede draait alles om verantwoorde voeding: lekker, duurzaam en gezond. Deze locatie heeft geen 'standaard' menu: als een gerecht niet duurzaam gemaakt kan worden, zal je het hier niet tegenkomen. Wil je meer weten? Kijk dan op de [website van het Smaakpark](#).

Adres:

Verbindelaarsweg 51a, 6711 VD te Ede

Programma

15:30 uur	Ontvangst
16:00 uur	Thematafels en rondleiding door eigenaar Christian Weij
17:45 uur	Vegetarische maaltijd
18:30 uur	Algemene Ledenvergadering
20:00 uur	Einde

Deelname (inclusief maaltijd) is gratis. Het programma en de agenda van de ALV is in de bijlage te vinden.

Aanmelden

Je kunt aanmelden voor de excursie en/of de ALV via het [aanmeldformulier](#) op onze website. Kom je namens een aangesloten lidorganisatie? Vermeld deze organisatie dan in het veld 'organisatie'.

Tot ziens op 20 april!

D. van Uiter, voorzitter

P. Souwerbren, directeur

[Aanmelden](#)

Samen gaan we voor een mooi en duurzaam Gelderland. Doe je mee? [Word lid](#) of [doneer](#).

Natuur en Milieu Gelderland

Oude Kraan 72 • 6811 LL Arnhem

info@natuurenmilieugelderland.nl • www.natuurenmilieugelderland.nl

[Afmelden](#)

Algemene Ledenvergadering Natuur en Milieu Gelderland

Woensdag 20 april 2022

Locatie: **SmaakPark, Verbindelaarsweg 51A, 6711 VD EDE**

Let op: De locatie van het SmaakPark is met de meeste routeplanners moeilijk te vinden. De enige die het precies weet is Google Maps. Je vindt de beschrijving hier: [SmaakPark locatie](#).

Kom je met het openbaar vervoer: het is 10 minuten lopen vanaf station Ede-Wageningen.

MIDDAGPROGRAMMA

15.30 uur **Inloop en ontvangst**

16.00 uur **Start programma**

Ronde 1 (16.00 uur - 16.45 uur)

Ronde 2 (17.00 uur – 17.45 uur)

- rondleiding door Smaakpark met Christian Weij, over circulair en duurzaam ondernemen
- thema-tafels over biodiversiteit, duurzaam voedsel
- praatmuur over kernenergie.

17.45 uur **Maaltijd met soep en broodjes**

18.30 uur **Aanvang Algemene Ledenvergadering**

AGENDA ALV

1. Opening Algemene Ledenvergadering Door D. van Uitert (voorzitter)

2. Mededelingen

Nieuwe lidorganisatie: Vereniging Vrienden van het Afferdense Dijk en Waailandschap
Opzegging lidorganisatie: Stichting Vrienden van de Veluwe.

3. Verslag

a. Algemene Ledenvergadering 10 november 2021

Wij vragen jullie om reacties en opmerkingen n.a.v. de verslagen t.a.v.
info@natuurenmilieugelderland.nl toe te sturen voor 13 april 2021.

Bijlage 1

4. Benoeming nieuw bestuurslid Natuur en Milieu Gelderland (voor besluit)

C. Haubrich is per november 2021 afgetreden als bestuurslid.

Het bestuur draagt A. Penninx voor.

Bijlage 2

5. Jaarverslag 2021 (voor besluit)

a. Toelichting op inhoud en resultaat door P. Souwerbren (directeur)

b. Gelegenheid tot stellen van vragen en beantwoording

c. Voorstel om het jaarverslag 2021 vast te stellen en decharge te verlenen aan het bestuur.

Bijlage 3

6. Rondvraag

20.00 uur **7. Sluiting Algemene Ledenvergadering**

Input thematafel voedsel

ALV van Natuur en Milieu Gelderland
20 april 2022

Inleiding

Voor de gemeenteraadsverkiezingen hebben we onderstaand stuk geschreven. Aan de hand hiervan voeren we de dialoog aan de thematafel voedsel.

Enkele vragen op voorhand:

- Wat moet jouw gemeente aanpakken als het gaat om voedselbeleid?
- Hoe zetten we dat samen op de agenda bij de gemeente?

Gezond en duurzaam voedsel? Gemeente, pak je rol

Een gezond en duurzaam voedselsysteem is van belang voor de gezondheid van onszelf én voor onze planeet. Gemeenten kunnen hierin een belangrijke rol spelen. De komende gemeenteraadsverkiezingen zijn bij uitstek de gelegenheid om hier inhoud aan te geven. De tijd is rijp voor een goed integraal lokaal voedselbeleid.

Hoewel we soms denken dat alles bepaald wordt door multinationals en grote supermarktketens, kunnen we dichtbij huis veel zelf bepalen. Als voorbeeld noemen we de gemeenten Ede en Wageningen. Zij laten met een lokale voedselagenda en een wethouder met de portefeuille voedsel al enkele jaren zien dat gemeenten een belangrijke rol kunnen vervullen.

Boeren kunnen het niet alleen

Ons huidige voedselsysteem is milieubelastend. De grond raakt uitgeput, de biodiversiteit is laag en er is een groot stikstofprobleem. We mogen de oplossing voor deze uitdagingen niet uitsluitend bij boeren neerleggen. Voor echte verandering zijn ook consumenten, restaurants, cateraars, supermarkten en leveranciers nodig. Lokaal voedselbeleid kan eraan bijdragen dat deze partijen met elkaar gaan samenwerken en elkaar gaan versterken.

De kracht van een integraal lokaal voedselbeleid is dat een gemeente daarmee aan meerdere doelen tegelijk werkt, die allemaal met elkaar verbonden zijn: een gezonde voedselomgeving, minder voedselverspilling, korte voedselketens en meer consumptie van plantaardig voedsel zijn belangrijke doelen die direct voedsel-gerelateerd zijn. Inzetten op gezonder en duurzamer voedsel is daarnaast een uitstekend middel om bij de dragen aan andere doelen, zoals versterking van de lokale economie en het bevorderen van sociale

cohesie, bijvoorbeeld door burgerinitiatieven als gemeenschappelijke oogsttuinen en een openbare koelkast voor voedsel dat 'over' is.

Makelaarsfunctie

Gemeenten hebben een belangrijke makelaarsfunctie bij het realiseren van bovenstaande doelen. Neem bijvoorbeeld 'voedsel van dichtbij'. De gemeente is bij uitstek de partij die in beeld kan brengen welke producten er in de regio verantwoord worden geproduceerd. Breng producten, horeca, zorg, catering en supermarkten bij elkaar en bespreek wat nodig is om deze producten op de kaart en in het schap te krijgen.

Tal van bedrijven en organisaties zijn beroepsmatig met eten bezig. Stel daarom samen met hen een voedselagenda op. Wat vinden zij belangrijk, waar lopen zij tegenaan en wat hebben zij nodig? Los knelpunten op, neem drempels weg en werk samen aan een gezamenlijke voedselagenda.

Zorg dan ook intern dat de beleidsterreinen landbouw en voedsel op elkaar zijn afgestemd. Stel bijvoorbeeld duurzaamheidseisen bij het verpachten van grond aan voedselproducenten. Ondersteun boeren die stappen willen zetten en stimuleer hen om mee te doen met het Platform Natuurinclusieve Landbouw Gelderland, zoals [de gemeente Brummen](#) dat al doet.

Leg ook verbindingen met onderwijs. Leer kinderen waar voedsel vandaan komt, stimuleer schoolmoestuinen, zorg voor een goed lespakket. En vergeet de wijkaanpak/participatie niet. Willen mensen samen een buurttuin, zelfoogsttuin of zelfs een herenboerderij beginnen? Denk mee en probeer drempels weg te nemen.

Voorbeeldfunctie

Met voedsel kunnen gemeenten zelf gemakkelijk het goede voorbeeld geven. Bijvoorbeeld door voorwaarden op te nemen bij inkoop en aanbestedingen over verhouding dierlijke/plantaardige producten, lokale producten en voedselverspilling. Introduceer meatless monday of vegan friday in de organisatie. Zet in op vegetarische maaltijden bij vergaderingen, geef relatiegeschenken met lokale producten, benoem de producenten in speeches, geef hun een podium. We roepen gemeenten ook op om mee te doen met het provinciale programma Gelderland van Morgen, gericht op meer plantaardig eten en minder voedselverspilling.

Begin met haalbare doelen

Ambities formuleren kunnen gemeenten doorgaans prima. In de daadwerkelijke uitvoering komen we meestal de problemen tegen. Zo laat Lara Sibbing in haar recente [onderzoek](#) laat zien dat concrete doelen nog vaak ontbreken in lokaal voedselbeleid en dat deze doelen nodig zijn om grote ambities echt in de praktijk te brengen. We citeren graag haar advies: droom groot, maar formuleer hele concrete stappen om daar te komen. Van belang is dat we op weg zijn naar gemeenten met inwoners die gemakkelijk kunnen kiezen voor gezond en duurzaam voedsel.

Input thematafel Biodiversiteit

ALV van Natuur en Milieu Gelderland

20 april 2022

Inleiding

Onderstaande notitie heeft Natuur en Milieu Gelderland in het kader van de gemeenteraadsverkiezingen in februari 2022 opgesteld en verspreid. Het doel van deze notitie is Gelderse gemeenten concrete handvatten geven om lokaal aan de slag te gaan met het beschermen en herstellen van de biodiversiteit en gemeenten motiveren om de komende bestuursperiode extra in te zetten op biodiversiteitsherstel.

Deze notitie willen we graag gebruiken als uitgangspunt om met jou het gesprek aan te gaan tijdens deze ALV van Natuur en Milieu Gelderland over de inzet van onze vereniging op lokale versterking van biodiversiteit.

Vragen

- Zie je dat jouw gemeente aan deze punten werkt? Hoe kunnen we samen deze acties beter onder de aandacht brengen bij de gemeente/de lokale politiek?
- Hoe kun je zelf aan de slag om lokaal biodiversiteit te versterken of om je gemeente meer te laten doen aan biodiversiteit? Wat heb je hiervoor nodig?
- Heb je nog andere ideeën hoe lokaal gewerkt kan worden aan herstel van biodiversiteit?

Meer biodiversiteit: dit kan de gemeente de komende 4 jaar doen

Er ligt een grote opgave om de natuur te versterken en biodiversiteit te vergroten. De gemeente kan daar veel aan bijdragen met maatregelen voor een groene, natuurrijke leefomgeving. Dat is gezond voor planten, dieren en mensen. Hoe? Benut onze tips voor een natuurinclusief lokaal beleid in de aankomende bestuursperiode.

Hiermee sluit de gemeente aan bij de landelijke ontwikkeling richting een natuurinclusieve samenleving, zoals geformuleerd door het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit¹.

Hoe ziet dat eruit? Een aantrekkelijk perspectief

¹ Sturen op Basiskwaliteit natuur is een mogelijke invulling. Zie het rapport en de brief van de minister: <https://open.overheid.nl/repository/ronl-a6c438ce-1688-4f78-9da3-05c5fc478482/1/pdf/bijlage-op-weg-naar-basiskwaliteit-natuur.pdf>

Stedelijk gebied	Landelijk gebied
Groen en blauwe structuren Nestgelegenheid Beschikbaarheid van voedsel Migratiemogelijkheid Inheemse bomen, struiken en planten Groene daken en gevels Minder verharding Ecologisch beheer bermen, watergangen en bodem	Tien procent groen-blauwe dooradering van het landschap <i>Akkerranden</i> <i>Natuurvriendelijke oevers</i> <i>Meer bomen en struwelen</i> Ecologisch beheer van infrastructuur Natuurinclusief grondgebruik

Instrumenten die de gemeente kan inzetten

1. Beleid. Zorg voor goede aansluiting van omgevingsvisie, beleid voor duurzaam bouwen en voor groen en natuur. Maak versterken biodiversiteit uitgangspunt van beheer openbare ruimte/groen en bij ruimtelijke ontwikkelingen. Koppel hier een uitvoeringsagenda aan.
2. Biodiversiteitstoets als onderdeel van ruimtelijke plannen, waarmee effecten van plannen op groen en ecologie in kaart worden gebracht. Stel natuurinclusief bouwen als randvoorwaarde. Dit kan concreet gemaakt worden met een puntensysteem dat een overzicht biedt van maatregelen en een weging voor de mate waarin deze bijdragen. Stel een minimum-inspanning verplicht².
3. Stimuleer burgers en bedrijven bij het vergroenen van eigen tuin en buurt. Bevorder gebruik van inheems plantmateriaal. Biedt subsidie voor buurtprojecten en maak het laagdrempelig en eenvoudig. Faciliteer afvoer van tegels en aanvoer van turfrijke teelaarde en plantmateriaal.

² De gemeente kan dit vereisen bij gronduitgifte, of kan een anterieure overeenkomst sluiten met ontwikkelaars bij verzoek tot medewerking aan bestemmingsplanwijziging.

4. Bescherm groen in bestemmingsplannen, zodat het groen niet sluipenderwijs verdwijnt. Doe dit door bouwblokken niet te ruim te begrenzen en tuinen niet als bouwvlak aan te merken. Geef wegbermen en openbaar groen niet de bestemming 'verkeer' maar 'groen' of dubbelfunctie 'Waarde – ecologie'.
5. Voorkom dat tuinen grotendeels bestraat worden. Leg voor particuliere percelen het toegestane percentage verharding in het bestemmingsplan of omgevingsplan. In een ruimtelijk kwaliteitskader kan worden vastgelegd dat afscheidingen uit natuurlijke beplanting moeten bestaan en dat er ruimte gegeven moet worden voor infiltratie van hemelwater.
6. Zorg voor voldoende openbaar groen. De Rijksoverheid hanteert een ondergrens van 75 m² groen per woning; ook geldt de norm van meer dan 1 hectare aaneengesloten groen per wijk³. Stel dit verplicht voor nieuwbouwwijken en streef ernaar meer groen te realiseren in bestaande wijken. Maak hierover prestatieafspraken met woningcorporaties en vastgoedbeheerders.
7. Haal verharding weg waar dat kan. Maak gebruik van geplande werkzaamheden. Bij regulier groot onderhoud kunnen straten en pleinen vaak vergroend worden zonder verlies van verkeersfunctie.
8. Formuleer ecologische en natuurinclusieve doelen bij aanbestedingen. Dit is onder andere van toepassing op aanbesteding beheer openbaar groen, op gebiedsplannen, op bouwprojecten, op infrastructuur.
9. Stimuleer natuurinclusieve landbouw. Specifiek kan de gemeente bijdragen aan een landschapsfonds of gebiedsfonds waaruit landschapsbeheer door grondeigenaren mede gefinancierd kan worden.
10. Doel is om in een periode van vier jaar via beleid een gedrags- en mentaliteitsverandering te bewerkstelligen. Zet afspraken en regels goed op papier en leg ze waar nodig vast in een kettingbeding, zodat ook volgende eigenaren zich aan de afspraken moeten houden. Met toezicht op naleving van bouwregels kan tegelijk worden toegezien op naleving van verhardingsregels.

Deze gemeenten laten zien dat het kan

In Gelderland zijn al diverse gemeenten bezig met (onderdelen van) natuurinclusief beleid, zoals in

- Ede: een puntenplan voor natuurinclusief bouwen en ontwerpen
- Apeldoorn: Uitvoeringsprogramma Groen en biodiversiteit
- Arnhem: Ruimte voor biodiversiteit, Agenda 2021-2025 en puntensysteem Natuurinclusief bouwen
- Rheden: Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2021-2025

NB. Op natuurenmilieugelderland.nl/biodiversiteit vind je doorverwijzingen naar deze voorbeelden.

³ Zie Nota Ruimte 2004 en Manifest Bouwen voor Natuur, 2021

Als gemeente aan de slag met biodiversiteit en duurzaam beleid?

Zie www.natuurenmilieugelderland.nl/gld2022 voor tips, handreikingen, stappenplannen en inspirerende voorbeelden.

